

به نام خدا

پرسشنامه تعهد سازمانی بالفور و وکسلر (1996)

لطفاً با علامت زدن هر کدام از گزینه ها میزان موافقت خود را با گویه مربوطه بیان فرمایید.

گویه ها					ابعاد
کاملاً موافقم	موافقم	نظری ندارم	مخالفم	کاملاً مخالفم	
					تعهد مبادله ای
				1. سازمانم از دستاوردهای (موفقیت های) من در شغلم قدردانی میکند.	
				2. سازمانم تمام تلاش بر این است که کارکنان با عملکرد خوب را به رسمیت بشناسد.	
				3. در سطح وسیعی تلاشهایم در شغل توسط سازمان نادیده گرفته می شود (R).	تعهد پیوستگی
				4. من حس قوی از تعلق و وابستگی به این سازمان دارم.	
				5. من احساس میکنم سازمان بخشی از خانواده ام می باشد.	
				6. برای این سازمان و افرادی اهمیت ندارد که چه اتفاقی برای من می افتد (R).	تعهد همانندسازی
				7. من افتخار میکنم به اینکه به مردم بگویم در این سازمان کار میکنم.	
				8. اینکه این سازمان مظهر چیست یا از چه چیزی حمایت میکند، برای من مهم است.	
				9. من برای سازمانی ناکارآمد کار میکنم که قادر به انجام مأموریت خود نمی باشد (R).	

معرفی ابزار

ابعاد پرسشنامه:

تعهد مبادله ای شامل گویه های 1 تا 3، تعهد پیوستگی شامل گویه های 4 تا 6 و تعهد همانندسازی شده شامل گویه های 7 تا 9 می باشد

امتیازات:

کاملاً مخالفم=1، مخالفم=2، نظری ندارم=3، موافقم=4، کاملاً موافقم=5 و برای سوالاتی که با R مشخص شده امتیاز به صورت معکوس محاسبه می شود: کاملاً مخالفم=5، مخالفم=4، نظری ندارم=3، موافقم=2، کاملاً موافقم=1

شیوه نمره گذاری

به دو طریق می توان از تحلیل این پرسشنامه استفاده کرد

الف: تحلیل بر اساس مولفه های پرسشنامه

ب: تحلیل بر اساس میزان نمره به دست آمده

تحلیل بر اساس مولفه های پرسشنامه

به این ترتیب که ابتدا پرسشنامه ها را بین جامعه خود تقسیم و پس از تکمیل پرسشنامه ها داده ها را وارد نرم افزار اس پی اس کنید. البته قبل از وارد کردن داده ها شما باید پرسشنامه را در نرم افزار اس پی اس تعریف کنید و سپس شروع به وارد کردن داده ها کنید.

چگونگی کار را برای شفافیت بیشتر به صورت مرحله به مرحله توضیح می

دهیم

مرحله اول. وارد کردن اطلاعات تمامی سوالات پرسشنامه (دقت کنید که

شما باید بر اساس طیف لیکرت عمل کنید مثلاً اگر شخصی سوال 5 پرسشنامه

را خیلی کم انتخاب کرده است شما باید در پرسشنامه در جلوی سوال 5 عدد 1

(خیلی کم) را بگذارید.

مرحله دوم. پس از وارد کردن داده های همه سوالات، سوالات مربوط به هر مولفه را کمپیوت (compute) کنید. مثلاً اگر مولفه اول X و سوالات آن 1 تا 5 است شما باید سوالات 1 تا 5 را compute کنید تا مولفه X ایجاد شود. به همین ترتیب همه مولفه ها را ایجاد کنید و پس از این کار در نهایت شما باید همه مولفه ها که ایجاد کردید را با هم compute کنید تا این بار متغیر اصلی تحقیق به وجود بیاید که به طور مثال متغیر مدیریت دانش یا ... است.

مرحله سوم. حالا شما هم مولفه ها را به وجود آورده اید و هم متغیر اصلی تحقیق را؛ حالا می توانید از گزینه آنالیز هر آزمونی که می خواهید برای این پرسشنامه (متغیر) بگیرید.

مثلاً می توانید آزمون توصیفی (میانگین، انحراف استاندارد، واریانس) یا می توانید آزمون همبستگی را با یک متغیر دیگر بگیرید.

تحلیل بر اساس میزان نمره پرسشنامه
بر اساس این روش از تحلیل شما نمره های به دست آمده را جمع کرده و سپس بر اساس جدول زیر قضاوت کنید.

برای نمونه: یک پرسشنامه ده سوالی بر اساس طیف پنج درجه ای لیکرت به شرح زیر است.

حد پایین نمره	حد متوسط نمرات	حد بالای نمرات
10	30	50

- در صورتی که نمرات پرسشنامه بین 1 تا 10 باشد، میزان متغیر در این جامعه ضعیف می باشد.

- در صورتی که نمرات پرسشنامه بین 10 تا 30 باشد، میزان متغیر در سطح متوسطی می باشد.

- در صورتی که نمرات بالای 30 باشد، میزان متغیر بسیار خوب می باشد.

تعیین پایایی و روایی ابزارهای اندازه‌گیری

این پرسشنامه در پژوهش سلطانزاده (1391) اعتبار یابی شده است.

برآورد پایایی¹ پرسشنامه‌ها

برای تعیین پایایی، روشهای مختلفی وجود دارد. در این تحقیق برای مشخص نمودن پایایی پرسشنامه‌ها از ضریب آلفای کرونباخ² استفاده گردیده است. این روش برای محاسبه هماهنگی درونی ابزار اندازه‌گیری از جمله پرسشنامه‌ها یا آزمودن‌هایی که ویژگیهای مختلف را اندازه‌گیری می‌کنند بکار می‌رود. در اینگونه ابزار، پاسخ هر سوال می‌تواند مقادیر عددی مختلف را اختیار کند. سرمد و همکاران (1387) معتقدند که «برای محاسبه ضریب آلفای کرونباخ ابتدا باید واریانس نمره‌های هر زیرمجموعه سوالات پرسشنامه یا زیرآزمون و واریانس کل را محاسبه نمود. سپس با استفاده از فرمول مربوطه مقدار ضریب آلفا را بدست آورد» (ص 169).

ضریب پایایی پرسشنامه‌های از طریق فرمول زیر به وسیله نرم‌افزار SPSS محاسبه شده است.

$$ra = \frac{J}{J-1} \left(1 - \frac{\sum sj^2}{s^2} \right)$$

ra = ضریب آلفای کرونباخ

J = تعداد سوالات آزمون

$\sum sj^2$ = واریانس سوالات آزمون

¹- reliability

²- Cronbach Alpha Coefficient

$$s^2 = \text{واریانس کل آزمون}$$

پایایی: ضرایب پایایی برای هر يك از زیرمقیاس‌های پرسشنامه تعهد سازمانی نشان داده شده است.

ضرایب پایایی زیرمقیاس‌های پرسشنامه تعهد سازمانی

ضریب پایایی	مولفه های تعهد سازمانی
0/799	تعهد همانندسازی شده
0/801	تعهد همبستگی
0/874	تعهد مبادله ای
0/93	کل

برآورد روایی³ پرسشنامه‌ها

روایی به این مفهوم اشاره دارد که وسیله اندازه‌گیری چیزی را که ادعا می‌کند دقیقاً همان چیز را اندازه بگیرد یعنی متناسب با آن باشد و از مهمترین آن روایی صوری و محتوایی است و برای اینکه پرسشنامه‌ای حداقل دارای روایی محتوایی باشد باید سوالات آزمون با توجه به مبانی تئوریک دقیقاً مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد تا میزان ارتباط و تناسب آنها با موضوع روشن گردد. روایی صوری و محتوایی هر يك از پرسشنامه‌های پژوهش به تفکیک در زیر ارائه می‌شود:

روایی: پرسشنامه استاندارد تعهد سازمانی روایی محتوایی داشته است ولی جهت هماهنگ کردن سوالات با کارکنان و دانشگاه اصلاحات مختصری در آن صورت گرفت. لذا روایی محتوایی و صوری آن با نظر متخصصان و استادان علوم

³- validity

تربیتی و مدیریت مورد تایید قرار گرفت. نتایج تحلیل عاملی پرسشنامه تعهد سازمانی (همانند سازی شده، پیوستگی و مبادله ای) را بدست آورد که در آن 74% در صد واریانس سوالات استخراج شده بود. آزمون $KMO=901\%$ و بارتلت ($P<0/001$) نشان داد که حجم نمونه کافی است و این عوامل در جامعه آماری وجود دارد. نتایج بارهای عاملی بالاتر از 3% با چرخش متعامد، سه بعد مورد نظر را بدست آورد.

تعاریف نظری

تعهدسازمانی: تعهد سازمانی نوعی نگرش است که میزان علاقه و دلبستگی و وفاداری کارکنان نسبت به سازمان و تمایل آنان به ماندن در سازمان را نشان می دهد (سلطانزاده، 1391، ص 11).

تعهد همانند سازی شده: همنوایی و همسویی با اهداف و ماموریت های که برای تمام اعضای سازمان مورد قبول است را شامل می شود(سلطانزاده، 1391، ص 11).

تعهد پیوستگی: همنوایی و همسویی افراد را با همدیگر به مسابه عضویتی از یک گروه که هدف مشترکی را دنبال می کنند را شامل می شود(سلطانزاده، 1391، ص 11).

تعهد مبادله ای: واکنش ها و میزان رضایت کارکنان در برابر حقوق، مزایا، حمایت ها و تشویق های سازمان را شامل می شود (سلطانزاده، 1391، ص 11).

تعاریف عملیاتی

پرسشنامه تعهد سازمانی: شامل مولفه تعهد همانند سازی شده، تعهد پیوستگی و تعهد مبادله ای است. و با پرسشنامه استاندارد که شامل 9 سوال است، اندازه گیری می شود.

تعهد همانند سازی شده: میزان تعهد همانند سازی شده بر اساس سوال های 1 تا 3 پرسشنامه تعهد سازمانی سنجیده می شود.

تعهد پیوستگی: میزان تعهد پیوستگی بر اساس سوال‌های 4 تا 6 پرسشنامه تعهد سازمانی سنجیده می‌شود.

تعهد مبادله‌ای: میزان تعهد مبادله‌ای بر اساس سوال‌های 7 تا 9 پرسشنامه تعهد سازمانی سنجیده می‌شود.

منابع

سرمد، ز.؛ بازرگان، ع. و حجازی، ا. (1387) روش‌های تحقیق در علوم رفتاری، چاپ دوازدهم، تهران: انتشارات آگاه.

سلطانزاده، وحید(1391)، رابطه بین مولفه‌های تکیه گاه های شغلی و جامعه پذیری سازمانی با تعهد سازمانی در میان کارکنان دانشگاه ارومیه، پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه ارومیه.

Balfour, D. L., & Wechsler, B. (1996). Organizational commitment: outcomes in public organizations. *Public Productivity Antecedents and* 19(3):256-277. & *Management Review*